

**College van Gedeputeerde Staten
statenvoorstel**

Datum	: 14 juli 2009	Nummer PS	: PS2009RGW20
Afdeling	: ILG	Commissie	: RGW
Registratienummer:	2009INT244694	Portefeuillehouder	: R.W.Krol

Titel : Aanwijzing prioritair gebieden grondaankopen Agenda Vitaal Platteland

Inhoudsopgave

Ontwerpbesluit pag. 11

Bijlage(n): Kaart
 Tabel
 Grondverwerving / werkwijze en instrumenten
 Methodiek aanwijzing prioritair gebieden

Aan Provinciale Staten,

1. Inleiding

De provincie Utrecht heeft de verantwoordelijkheid voor de realisatie van taakgebonden grondverwerving overgenomen van het Rijk. Deze taakstelling betreft globaal:

- 11.230 ha EHS (nieuwe natuur);
- 1.075 ha Rods (gebieden voor openlucht recreatie);

Daarnaast heeft de provincie ook een eigen taakstelling. Deze betreft met name:

- Ca. 70 stuks EHS faunapassages.

Momenteel is slechts ca. de helft van deze taakstelling gerealiseerd ten aanzien van grondverwerving en particulier natuurbeheer. Feitelijke realisatie loopt daar nog op achter omdat een deel van de gronden nog geruimd moet worden naar de juiste plaats en/of de inrichting nog moet plaats vinden en dit pas kan als het gehele gebied verworven is.

Beleidsmatig is afgesproken de Rods¹ opgave in 2013 af te ronden en de EHS opgave in 2018.

Met de besluitvorming over het strategisch grondplan is vastgesteld dat het huidige tempo van grondverwerving veel te laag is. Het strategisch grondplan concludeert dat een maximale inzet van reeds toepasbare maatregelen en instrumenten onvoldoende soelaas bieden voor de noodzakelijk geachte versnelling. Tegen deze achtergrond is besloten aanvullend instrumentarium te ontwikkelen. Op 19 januari 2009 heeft Provinciale Staten in dit kader een nieuw middel aan de “gereedschapskist” toegevoegd, namelijk een Revolverend Fonds.

Thans leggen wij het voorstel “Aanwijzing prioritair gebieden grondaankopen” aan u voor.

¹ In het navolgende wordt onder Rods mede begrepen de recreatieopgave Marickenland.

Functie wijzigingen in Prioritaire gebieden zijn zodanig van belang dat de provincie bereid is volledige schadeloosstelling conform de criteria van de Onteigeningswet te betalen. In de Prioritaire Gebieden (PG) is onteigening het uiterste middel wanneer met behulp van alle overige middelen van de 'gereedchapskist' een minnelijke overeenkomst niet haalbaar is gebleken. In de periode 2010 tot 2013 wordt, mede op basis van de voortgangsrapportages van de gebiedscommissies, de balans opgemaakt ter beoordeling of het middel onteigening daadwerkelijk ingezet dient te worden. In de provincie Utrecht zou in het uiterste geval maximaal 5 tot 10 % van het aantal te verwerven hectares onteigend kunnen worden

In dit Statenvoorstel geven wij aan volgens welke stappen wij tot de aanwijzing van prioritaire gebieden zijn gekomen, welke gebieden dat zijn, in welke gebieden wij pas na verdere uitwerking door de gebiedscommissies tot prioritairverklaring kunnen over gaan, welke reacties wij op de conceptkaart en bijbehorende beleidsnotitie hebben gekregen en – tenslotte – dat deze tot aanpassingen hebben geleid waardoor het draagvlak in de gebiedscommissies en andere partijen vergroot is.

Ter informatie doen wij u in de bijlage een actueel en compleet overzicht toekomen van het ter beschikking staande instrumentarium (Grondverwerving / werkwijze en instrumenten).

2. Voorgeschiedenis

Sinds 1 januari 2007 heeft de provincie de verantwoordelijkheid voor de realisatie van taakgebonden grondverwerving overgenomen van het Rijk. De prestaties zijn vastgelegd in een bestuursovereenkomst 2007-2013 ILG (Investeringsbudget Landelijk Gebied) tussen Rijk en provincie. Deze afspraken zijn vertaald in een opdracht van de provincie aan de gebiedscommissies Agenda Vitaal Platteland (AVP). De gebiedsprogramma's AVP zijn vastgesteld door PS op 5 november 2007. In de Commissie Ruimte, Groen en Water, bij de bespreking van de gebiedsprogramma's in november 2007, is gevraagd om op korte termijn met een Strategisch Grondplan te komen waarin aangegeven wordt op welke wijze de verwerving gerealiseerd kan worden. Taakgebonden grondaankopen voor de AVP zijn gronden die worden aangekocht op basis van een vooraf bekende beleidsopgave voor één van de doelen in het landelijk gebied: natuur, recreatie, landbouw, reconstructie, water, nationaal landschap of cultuurhistorie. Bij taakgebonden aankopen gaat het derhalve veelal om gronden met een agrarische bestemming die na aankoop een nieuwe functie krijgen. De belangrijkste opgaven zijn de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en Recreatie om de Stad (RodS). Probleem is, zoals in de inleiding aangegeven, dat het huidige tempo van verwerving onvoldoende is.

Op de vraag hoe versnelling kan worden gerealiseerd, is het Strategisch Grondplan voor taakgebonden grondaankopen voor de Agenda Vitaal Platteland ontwikkeld en door PS op 19 mei 2008 geaccordeerd. Het Strategisch Grondplan beschouwt het bredere perspectief van grondbeleid en bestaat kort gezegd uit een set van maatregelen ('een gereedchapskist') die de gebiedscommissies nodig hebben om tijdig gronden te kunnen verwerven. Het strategisch grondplan concludeert dat een maximale inzet van reeds toepasbare maatregelen en instrumenten onvoldoende soelaas bieden. Tegen deze achtergrond is besloten aanvullend instrumentarium te ontwikkelen.

In dit kader hebben uw Staten op 19 mei 2008 ingestemd met ondermeer het benoemen van prioritaire gebieden waarbinnen bij verwerving van gronden en eventuele opstellen volledige schadeloosstelling conform de criteria uit de onteigeningswet, kan worden aangeboden. Op 15 december 2008 heeft de Statencommissie RGW ingestemd met het ontwikkelen van een kaart met daarin aangegeven de beoogde Prioritaire Gebieden ten behoeve van grondaankopen

conform de door ons opgestelde methodiek en deze voor commentaar voor te leggen aan de gebiedscommissies en betrokken partijen. Op 22 juni is de Statencommissie RGW geïnformeerd over de reacties en de voortgang.

3. Doel

Het doel van het aanwijzen van prioritaire gebieden is het versnellen van de realisatie van primair de EHS en Rods beleidsopgaven in het landelijk gebied.

4. Methodiek

Om te komen tot prioritaire gebieden zijn selectiecriteria opgesteld die in achtereenvolgende stappen zijn toegepast².

In stap 1 is het provinciale beleid m.b.t. de Agenda Vitaal Platteland in kaart gebracht. Het gaat hier om het beleid op het gebied van natuur, recreatie, cultuurhistorie, waterberging en verdrogingsbestrijding.

In stap 2 is bepaald welk gedeelte kan worden beschouwd als “hard” beleid met een concrete taakstelling en voorzien van financiële dekking. Voor deze beleidscategorie ligt een besluit ten grondslag van gedeputeerde of provinciale staten. De waterbergingsgebieden zoals aangewezen in de provinciale Structuurvisie hoeven nu niet als prioritair te worden aangewezen, omdat er voldoende andere instrumenten voor deze gebieden zijn.

In stap 3 wordt een aantal inhoudelijke criteria (afronding, cruciale ligging etc.) toegepast; gebieden die hier niet aan voldoen vallen af. In deze stap is ook gekeken naar de urgentie om een gebied versneld te realiseren.

In stap 4 worden alleen de gebieden geselecteerd waarvoor op dit moment bestuurlijk draagvlak bestaat.

5. Reacties

Na de besluitvorming in uw commissie is de concept kaart ter becommentariëring voorgelegd aan de gebiedscommissies en de betrokken partijen.

In hoofdlijnen waren de reacties als volgt:

- Er wordt waardering uitgesproken over het initiatief prioritaire gebieden aan te wijzen;
- De zorg over het achterblijven van de beleidsopgaven ten aanzien van EHS en Rods wordt gedeeld;
- De gevolgde methodiek wordt ondersteund;
- Op hoofdlijnen is er overeenstemming over de aanpak. Door partijen worden daarbij verschillende accenten gelegd. De urgentie om te komen tot versnelde aankoop en inrichting wordt gedeeld, terwijl ook steeds wordt benadrukt dat de integrale doelrealisatie en zorgvuldige gebiedsprocessen essentieel zijn;
- De SVGV in het bijzonder pleit er voor ruimere gebieden aan te wijzen waarin aan alle gestelde doelen voor deze gebieden tegelijkertijd integraal wordt gewerkt en niet alleen aan

² Zie voor nadere details de bijlage “ Methodiek aanwijzing prioritaire gebieden”.

realisatie van de EHS. De SVGV stelt voor in de Gelderse Vallei 5 robuustere gebieden aan te wijzen. De SVGV pleit er voor in deze gebieden te werken met een zo goed mogelijk gevulde instrumentenkoffer. De SVGV stelt dat de uitvoering in de afgelopen periode heeft geleerd dat deze benadering effectief is en het draagvlak versterkt. Deze aanpak sluit ook aan bij de reeds in gang gezette gebiedsprocessen;

- De SVGV in het bijzonder pleit er voor ruimere gebieden aan te wijzen waarin aan alle gestelde doelen voor deze gebieden tegelijkertijd integraal wordt gewerkt en niet alleen aan realisatie van de EHS. De SVGV stelt voor in de Gelderse Vallei 5 robuustere gebieden aan te wijzen. De SVGV pleit er voor in deze gebieden te werken met een zo goed mogelijk gevulde instrumentenkoffer. De SVGV stelt dat de uitvoering in de afgelopen periode heeft geleerd dat deze benadering effectief is en het draagvlak versterkt. Deze aanpak sluit ook aan bij de reeds in gang gezette gebiedsprocessen;
-
- Er wordt gepleit voor een intensievere aanpak en ook voor meer middelen voor andere functies en thema's zoals landbouwstructuurversterking, landschap en cultuurhistorie;
- Gewezen wordt op het risico van verstoring van lopende gebiedsprocessen;
- Er wordt gepleit voor flexibiliteit bij de begrenzing van de prioritaire gebieden.;
- De ambitie om de vergoeding voor functiewijziging bij Particulier Natuurbeheer in prioritaire gebieden gelijk te stellen aan de vergoeding op basis van volledige schadeloosstelling wordt onderschreven;
- Herbegrenzing van Rods en EHS kan in sommige gevallen ook helpen doelrealisatie te halen / versnellen;
- Sommige partijen betreuren het niet rechtstreeks geïnformeerd te zijn. Tijdens de presentaties kwam dit meerdere keren naar voren. Alleen de gemeente Rhenen uit in de schriftelijke reactie op dit punt nog ongenoegen;
- Er wordt gepleit voor zorgvuldige communicatie;
- Er zijn diverse voorstellen gedaan voor aanpassing van de kaart.

Deze reacties hebben in hoofdzaak geleid tot het volgende:

- Aanpassingen aan de kaart:
- Het aanwijzen van zogenaamde "Uitwerkingsgebieden" ten aanzien waarvan de gebiedscommissies alsnog met uitwerkingsplannen kunnen komen waarna bepaalde delen daarin alsnog prioritair verklaard kunnen worden;
- Ook in deze gebieden kan, afhankelijk van het inzicht op dat moment, Gedeputeerde Staten in beginsel besluiten volledige schadeloosstelling;
- Het stappenplan gericht op vrijwilligheid met uiteindelijk als middel de onteigening.

6. Specifieke beleidspunten.

6.1 Stappenplan

Het stappenplan is aldus:

1. In alle EHS en Rods gebieden wordt aankoop en particulier natuurbeheer zoals de afgelopen jaren de praktijk was, voortgezet. Het pakket aan flankerende maatregelen kan worden ingezet om de grondmobiliteit te verhogen;

2. In de aangewezen prioritaire gebieden wordt, op initiatief van de gebiedscommissie, de inzet voor realisatie vergroot. Hierbij kan een ruim gebied worden betrokken in een integrale gebiedsaanpak. Voor de als prioritair begrensde gebieden zijn voor verwerving taxaties op basis van volledige schadeloosstelling de basis;
3. In individuele gevallen kan maatwerk worden toegepast, bijvoorbeeld als het gaat om opstallen, gedeeltelijk begrensde gronden, mogelijkheden voor uitbreiding en verplaatsing (zie ook de paragraaf over flexibele begrenzing);
4. De gebiedscommissies, rapporteren jaarlijks over de voortgang. De commissie maakt daarbij in overleg met de provincie de balans op. Drie vragen zijn daarbij van belang:
 - Is er op korte termijn zicht op vrijwillige verwerving;
 - Is er voortschrijdend inzicht over de noodzaak om specifieke percelen te verwerven voor een doelmatige inrichting van de EHS of Rods;
 - Zijn er andere gronden in de nabijheid beschikbaar, waarbij de EHS of Rods doelen ten minste in gelijke mate worden bereikt.
5. Indien na deze stap verwerving van de gronden in onze ogen nog noodzakelijk blijkt, wordt het traject ingezet om te komen tot een titel voor onteigening en zal vervolgens een Koninklijk Besluit aangevraagd worden waarna de administratieve onteigeningsprocedure kan worden ingezet. Vertrekpunt hierbij is dat in de provincie Utrecht maximaal 5 tot 10% wordt onteigend.

6.2 Flexibele begrenzing prioritaire gebieden.

In diverse reacties werd gepleit voor een vorm van flexibiliteit in de begrenzing om daarmee vanuit een integrale gebiedsbenadering speelruimte te hebben om de doelen te bereiken. Wat kort door de bocht geformuleerd, zou je kunnen zeggen dat ten aanzien van sommige gebieden wel voldoende inzicht bestaat om de prioritaire gebiedsgrenzen te trekken en dat ten aanzien van andere gebieden het proces om tot dat inzicht te komen, nog niet afgerond is. Daarom onderkennen wij nu twee soorten gebieden te weten de Prioritaire Gebieden waar aangekocht kan worden cq particulier natuurbeheer kan worden overeengekomen tegen volledige schadeloosstelling (met onteigening als uiteindelijke stok achter de deur) en zogenaamde "Uitwerkingsgebieden". Voor de uitwerkingsgebieden geldt dat de betreffende gebiedscommissies het voortouw krijgen in het bereiken van overeenstemming over een uitwerkingsplan of convenant dat als basis geldt voor (gedeeltelijke) concrete begrenzing van gronden die voor functiewijziging in aanmerking komen en welk deel van het uitwerkingsgebied alsnog prioritair dient te worden. GS dienen uiterlijk 2013 definitief te beslissen over de prioritaire gebieden binnen de uitwerkingsgebieden. Overigens is de verwachting ten aanzien van deze uitwerkingsgebieden, zeker indien het om landgoederen gaat, consensus bereikt zal worden met de betrokken partijen zodat het middel van onteigening niet aan de orde zal komen.

Wanneer binnen de uitwerkingsgebieden gronden worden aangeboden voor aankoop of particulier natuurbeheer (dus voordat de planvorming met betrokken partijen afgerond is), zal op basis van het dan geldende inzicht worden beoordeeld of er sprake is van voorzienbare onteigening. Indien, naar het oordeel van Gedeputeerde Staten er sprake is van voorzienbare onteigening wordt volledige schadeloosstelling de basis voor de minnelijke overeenkomst.

Tenslotte geldt dat, indien op basis van voortschrijdend inzicht blijkt dat de grenzen van de natuurgebiedsplannen en de Rods achteraf niet handig/wenselijk zijn, op kleine schaal door ons college tot grensaanpassingen kan worden besloten. Ook als de betreffende percelen de status hebben gekregen van “prioritair”. Voorwaarde is dan wel dat de de perceeleigenaar van het als prioritair begrensde perceel vooraf schriftelijk heeft ingestemd met het ontgrenzen.

6.3 Particulier Natuurbeheer

Het college wil dat particulier natuurbeheer in prioritaire gebieden in financieel opzicht gelijkwaardig wordt aan de vergoedingen die gegeven worden bij verwerving op basis van volledige schadeloosstelling. Uit extern juridisch advies is gebleken dat volledige schadeloosstelling in geval van particulier natuurbeheer juridisch goed verdedigbaar is mits rekening wordt gehouden met de voordelen van het feit dat de gronden in eigendom blijven bij de natuurbeheerder en mits wordt voorzien in een permanente functiewijziging. Wij zullen een regeling daartoe opstellen.

6.4 Integrale gebiedsbenadering

Het college constateert met tevredenheid dat veel gebiedscommissies inmiddels voortvarend werken aan actuele strategische grondstrategieplannen, realisatieplannen en/of aankoopstrategieplannen waarbij de totale beleidsopgave van de gebiedsplannen centraal staat. In deze plannen wordt aangegeven welk instrument waar wordt ingezet. De prioritaire gebieden zullen daar deel van uit maken.

Daarnaast hebben de commissies de mogelijkheid om de aandacht te richten op ruimere gebieden dan de prioritaire gebieden indien en voor zover de integrale gebiedsbenadering dat nodig maakt. Op deze ruimere gebieden (door SVGV “zones” genoemd) kunnen de gebiedscommissies hun menskracht en instrumentarium primair richten.

In de Gelderse Vallei zijn naar aanleiding van de reactie van de SVGV met het oog op de integrale gebiedsbenadering blijvende landbouwgebieden (sleutelgebieden³) aangewezen die in het reeds lopende gebiedsproces onlosmakelijk verbonden zijn met de realisatie van de EHS in de prioritaire gebieden en de uitwerkingsgebieden. Dit betreft: het Binnenveld, het noordelijk bekengebied (Leusden/Amersfoort) en de Robuuste Verbindingszone Veluwe-Heuvelrug (centrale landgoederenzone Woudenberg/Leusden) In deze gebieden kan door de SVGV met een zo volledig mogelijk instrumentenkoffer worden gewerkt om integraal de doelen te kunnen realiseren. Voortvarende verwerving van gronden in deze gebieden is direct en indirect van belang voor de realisatie van de EHS in de prioritaire gebieden en de uitwerkingsgebieden. Door de provincie zullen met de SVGV nadere afspraken worden gemaakt over de in te zetten instrumenten. Vaak zal het aankomen op maatwerk.

6.5 Nadere Uitwerking Rivieren Gebied (NURG)

Voor een deel van de gebieden die nu als prioritair zijn aangewezen (NURG-gebieden) geldt dat de provincie niet het mandaat heeft om te besluiten tot aankoop op basis van volledige schadeloosstelling. Aankopen en aankoopstrategie worden hier bepaald door het Rijk en de financiering vindt plaats buiten het ILG. De begrenzing op kaart moet in dit geval vooral gezien worden als signaal dat het bereiken van de doelen op die locatie zo belangrijk is dat de

³ De sleutelgebieden zijn in de eindkaart (kaart 3) aangegeven.

provincie onteigening daarvoor een acceptabel instrument vindt. Uiteraard zal de instantie die verantwoordelijk is voor de verwerving en de kosten daarvan moet dragen, besluiten of het instrument wordt gebruikt. Als de provincie de gebieden niet aanwijst dan zou een eigenaar vrij gemakkelijk bij de rechter kunnen aandragen dat de provincie er minder belang aan hecht. Kortom, aanwijzen betekent niet dat het ook gebeurt en niet aanwijzen maakt het lastig voor derden om onteigening te realiseren. Deze overwegingen hebben een rol gespeeld bij het opnemen van de NURG-gebieden op de kaart.

7 Resultaten

De resultaten zijn weergegeven bijgevoegde kaart "Prioritair gebieden Realisatie EHS/Rods (juni 2009)".:

1. De taakstelling is circa 12.500 hectare waarvan circa de helft momenteel is gerealiseerd.

2. Prioritair is aangemerkt ca. 2840 hectare. Namelijk:

- o 750 hectare Rods
- o 1900 hectare EHS
- o 190 hectare EHS die is ondergebracht in de Nurg opgave.

3. Binnen de als uitwerkingsgebieden aangeduide gebieden is de totale restant taakstelling nieuwe natuur ca. 900 ha. Het gaat daarbij om 1:1 begrensde natuur en de opgave die is gelegen binnen zoekgebieden (ruime jas begrenzing). De restant taakstelling Rods binnen de uitwerkingsgebieden is 30 ha;

4. Daarnaast kan het resultaat van de uitwerking voor ecoducten betekenen dat een beperkte oppervlakte bestaande natuur moet worden verworven.

8 Consequenties

8.1 Communicatie

Diverse reacties benadrukken het belang om de communicatie via de gebiedscommissies te laten verlopen. Tegen deze achtergrond willen wij na definitieve besluitvorming door PS in september 2009 de communicatie als volgt organiseren:

- Via de gebruikelijke communicatiekanalen van de provincie wordt het beleid en de aanwijzing van de prioritaire- en uitwerkingsgebieden gecommuniceerd;
- De gebiedscommissies en overige betrokkenen worden via een brief geïnformeerd over het besluit van PS en daarbij wordt tevens specifiek ingegaan op de reacties (waarom wel of niet suggesties zijn overgenomen)
- De gebiedscommissies wordt verzocht voorlichtingsavonden te organiseren waarbij de provincie - desgewenst – ter ondersteuning aanwezig zal zijn.

8.2 Financiën

De implementatie van de strategie "prioritaire gebieden" leidt niet tot aanvullende budgetten en ook niet tot het realloceren van de beschikbare middelen voor de verschillende

beleidsdoeleinden. Prioritaire gebieden zijn vrijwel geheel onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) of de Recreatie om de stad-gebieden (Rods). De financiële middelen die de provincie voor verwerving en functiewijziging in het kader van Particulier Natuurbeheer beschikbaar heeft zijn afkomstig van de door het Rijk beschikbaar gestelde gelden in het kader van de bestuursovereenkomst ILG (Investeringsbudget Landelijk Gebied) 2007-2013.

Het college wil en zal zich sterk maken de benodigde financiële middelen voor de realisatie van de gebiedsplannen beschikbaar te houden en waar nog nodig te verkrijgen. Nadere financiële dekking zal onderzocht worden. Mocht er, onverhoopt in de toekomst gekort moeten worden op de budgetten voor EHS en Rods betekend prioritering daadwerkelijk, ook vanuit financieel perspectief, prioriteit.

Rijk en provincies zullen bij de 'midterm review' in 2010 bezien hoe onder andere de grondverwervingsprestaties verlopen. De beschikbare financiële middelen, maar, in relatie daarmee, ook het instrumentarium waarmee de gronden worden verworven, zullen onderwerp van bespreking zijn. Voorts is bekend – ook bij het Rijk – dat de normkosten voor grondverwerving onvoldoende zijn en dus zullen worden overschreden. De minister heeft op voorhand geen extra financiële middelen toegezegd. Indien de besprekingen met het Rijk er onverhoopt toe leiden dat geen extra middelen beschikbaar worden gesteld kan dit als gevolg hebben dat minder (niet prioritaire) hectares gerealiseerd kunnen worden. Dit heeft geen financiële gevolgen voor de provinciale middelen.

8.3 Politiek / bestuurlijk

Het onderwerp prioritaire gebieden ligt gevoelig bij de betrokken partijen (vooral grondeigenaren) in de verschillende gebieden, ondanks het feit dat sprake is van volledige schadeloosstelling. Men hecht grote waarde aan het vrijwilligheidsbeginsel bij het realiseren van de overheidsdoelen zoals de EHS en de RodS. Met de aanwijzing van prioritaire gebieden sluit de provincie uiteindelijk een eventuele onteigening niet uit. Duidelijk moet zijn dat de inzet van het instrument onteigening pas in het uiterste geval wordt overwogen, als alle andere middelen hebben gefaald en als voldoende is aangetoond dat onteigening onvermijdelijk is om de doelen te realiseren.

In de ontvangen reacties zitten veel voorstellen om bepaalde gebieden wel of niet tot prioritair gebied te verklaren en reacties die wijzen op de mogelijk frustrerende effecten van onteigening als drukmiddel. Veel kan opgelost worden door:

- Naast prioritaire gebieden “Uitwerkingsgebieden” aan te geven en de gebiedscommissies de gelegenheid te bieden een en ander nader uit te werken alvorens GS een beslissing neemt tot het alsnog prioritair verklaren van (delen) in de uitwerkingsgebieden;
- Door in de Gelderse Vallei ook een aantal specifieke blijvende landbouwgebieden (sleutelgebieden) aan te wijzen waarin met een zo goed mogelijk gevulde instrumentenkoffer gronden kunnen worden verworven;
- Door het geschetste stappenplan (met onteigening als uiterste middel).

8.4 Juridisch

Inzake de vraag wanneer volledige schadeloosstelling geboden kan worden, het volgende. De minister van LNV is van mening dat – kort gezegd – alleen volledige schadeloosstelling vergoed kan worden indien er een titel tot onteigening aanwezig is en de betrokken eigenaar daarvan ondubbelzinnig in kennis is gesteld. Indien aan deze voorwaarden niet wordt voldaan zal er sprake zijn van (ongeoorloofde) staatsteun. Extern ingewonnen advies bevestigt onze

eigen visie te weten dat voor vergoeding op basis van volledige schadeloosstelling het voldoende is indien er een voorzienbare titel tot onteigening aanwezig is. In prioritaire gebieden is een titel tot onteigening voorzienbaar. Het Rijk is bestuurlijk geïnformeerd over deze koers, die overigens ook door andere provincies gevolgd wordt.

In de uitwerkingsgebieden zal, zoals hiervoor aangegeven, afhankelijk van het inzicht op dat moment, beoordeeld moeten worden of een titel tot onteigening voorzienbaar is. Het is verdedigbaar dat de verwerving van gronden in de uitwerkingsgebieden plaatsvindt als “aankoop ter voorkoming van onteigening”, mits van te voren is bepaald hoeveel grond binnen bedoeld gebied nodig is, dan wel welke structuur binnen het gebied gerealiseerd moet worden voor de realisering van de beleidsdoelen en de aankoop planmatig plaatsvindt.

De besluitvorming over prioritaire gebieden is een voorbereidingsbesluit in het kader van artikel 6.3. Awb en geen besluit waarop de beroeps en bezwarenprocedure van toepassing is. Er kunnen geen rechten ontleend worden aan dit besluit.

Het college ziet er vanaf om de openbare voorbereidingsprocedure te volgen. Enerzijds zijn wij van mening dat gelet op de achtergrond van onze sturingsfilosofie in combinatie met het gegeven dat accenten in de aanpak kunnen verschillen per gebied, de communicatie over de realisatie strategie geregisseerd dient te worden door de gebiedscommissies.

Anderzijds speelt bij deze keuze een rol dat, wanneer onteigening daadwerkelijk zou moeten worden ingezet, nog vervolgbesluiten aan de orde zijn. Daarbij kan het gaan om de besluitvorming over Wilg-plan, bestemmingsplan en/of inpassingsplan. Tegelijkertijd is het van belang dat wij als opdrachtgever en bevoegd gezag er geen misverstand over laten bestaan naar betrokken grondeigenaren dat in het uiterste geval onteigening wordt ingezet

9 Vervolgprocedure

- Na akkoord door Provinciale Staten op 21 september 2009 van dit statenvoorstel wordt de communicatie gestart (zie paragraaf 8 (Communicatie)).
- Indien blijkt dat in het wervingsproces vanuit oogpunt van flexibiliteit binnen de prioritaire gebieden kleine grenswijzigingen wenselijk zijn zal het college besluiten tot die aanpassingen.
- Evenzeer zal het college, als hiervoor gesteld, uiterlijk 2013 doch zo mogelijk eerder, binnen de uitwerkingsgebieden alsnog delen daarvan als prioritair aanwijzen en PS hierover informeren.
- Tevens zal GS te zijner tijd in het kader van de besluitvorming over het natuurgebiedsplan voor de nog niet begrensde EHS (i.c. de groene ruggegraad) ook besluiten over het al dan niet aanwijzen als prioritair gebied dan wel uitwerkingsgebied en PS hierover informeren.
- Het college zal via de gebruikelijke begrotingscyclus Provinciale Staten geïnformeerd houden over de resultaten van grondverwerving.

10. Ten slotte

Eerder heeft u het college verzocht u nader te informeren over de samenstelling van de zogenaamde “instrumentenkoffer” en over een mogelijk andere, effectievere aansturing van DLG/BBL.

Met betrekking tot de instrumenten koffer hebben wij een overzicht samengesteld welke wij u bijgesloten ter informatie doen toekomen.

Met betrekking tot een andere, mogelijk meer effectieve wijze van aansturing van DLG/BBL, wordt thans in het kader van het Revolverend Fonds een pilot opgezet. In deze pilot is de opdrachtgevende (en daarmee aansturende) rol van de provincie richting DLG/BBL vergaand gemandateerd aan SVGV (voor zover het haar gebied betreft). Wij verwachten door deze meer directere en meer heldere aansturingslijnen het proces van grondverwerving te kunnen versnellen. De pilot zal in 2011 geëvalueerd worden. Wij zullen u daarover te zijner tijd informeren.

11. Voorgesteld wordt:

Wij vragen u de volgende besluiten te nemen:

1. In te stemmen met de methodiek op basis waarvan bijgevoegde kaart tot stand is gekomen;
2. Bijgevoegde kaart waarop met name de prioritaire- en uitwerkingsgebieden staan aangegeven, vast te stellen;
3. Gedeputeerde Staten te machtigen om kleine wijzigingen in deze kaart aan te brengen met betrekking tot de aangewezen prioritaire gebieden;
4. Gedeputeerde Staten te machtigen om - na overleg met de gebiedscommissies- in de uitwerkingsgebieden alsnog delen daarvan als prioritair aan te wijzen;
5. Gedeputeerde Staten te machtigen te zijner tijd in het kader van de besluitvorming over het natuurgebiedplan voor de nog niet begrensde EHS (i.c. de groene ruggengraat) tevens te besluiten over het al dan niet aanwijzen als prioritair gebied dan wel uitwerkingsgebied;
6. In te stemmen met vergoeding op basis van volledige schadeloosstelling in geval van particulier natuurbeheer in prioritaire gebieden..
7. Gedeputeerde Staten opdracht te geven dit statenvoorstel uit te voeren.

Gedeputeerde Staten,

voorzitter, R.C. Robbertsen

secretaris, Drs. H.H. Sietsma

Besluit van provinciale staten van Utrecht van 21 september 2009;

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 14 juli 2009, afdeling ILG, nummer 2009INT244694;

Besluiten:

1. In te stemmen met de methodiek op basis waarvan bijgevoegde kaart tot stand is gekomen;
2. Bijgevoegde kaart waarop met name de prioritaire- en uitwerkingsgebieden staan aangegeven, vast te stellen;
3. Gedeputeerde Staten te machtigen om kleine wijzigingen in deze kaart aan te brengen met betrekking tot de aangewezen prioritaire gebieden;
4. Gedeputeerde Staten te machtigen om - na overleg met de gebiedscommissies- in de uitwerkingsgebieden alsnog delen daarvan als prioritair aan te wijzen;
5. Gedeputeerde Staten te machtigen te zijner tijd in het kader van de besluitvorming over het natuurgebiedplan voor de nog niet begrensde EHS (i.c. de groene ruggengraat) tevens te besluiten over het al dan niet aanwijzen als prioritair gebied dan wel uitwerkingsgebied;
6. In te stemmen met vergoeding op basis van volledige schadeloosstelling in geval van particulier natuurbeheer in prioritaire gebieden..
7. Gedeputeerde Staten opdracht te geven dit statenbesluit uit te voeren.

Voorzitter,

Griffier,